

Η κυπριακή ιστορία στο Νέο Μουσείο Βερολίνου

/ [Παιδεία και Πολιτισμός](#)

image not found or type unknown

Άνοιξε με μεγαλοπρέπεια ξανά μετά από πολλά χρόνια στο Νέο Μουσείο του Βερολίνου. Καλοδουλεμένα προσωπεία της αρχαϊκής και κλασικής εποχής φτιαγμένα από τερακότα, από βωμούς και ιερά αφιερωμένα στη Θεά Αφροδίτη, την απόλυτη θεότητα που λατρευόταν μυσταγωγικά στην Κύπρο, αλλά και στον Απόλλωνα ή τον Δία. Ειδώλια από ασβεστόλιθο, διακοσμημένα με κοσμήματα ή άλλα που κρατούν δέλτους, πινακίδια στα οποία αναγράφονταν ευχές. Η Κύπρος δεν είχε μάρμαρο, γι' αυτό τα αγάλματα είναι φτιαγμένα από τερακότα και ασβεστόλιθο, μοναδικά στο είδος τους.

Λίγο πιο μακριά ξεπροβάλλει επιβλητικά ένα τεράστιο κυπριακό χάλκινο τάλαντο σε σχήμα δοράς βοδιού, που βρέθηκε σε ένα ναυάγιο νότια της Τουρκίας αλλά και η Αφροδίτη του Ιδαίου, αγέρωχη, κρατώντας ένα περιστέρι. Αγγεία και κρατήρες καλοδιατηρημένοι στο πέρασμα των αιώνων, όπως ο κύλιξ με τον περίτεχνο, μικροσκοπικό ταύρο στο στόμιο. Και βέβαια ο εντυπωσιακός τετράπλευρος χάλκινος υποστάτης με τροχούς, ο μεγαλύτερος που έχει βρεθεί σε ανασκαφές.

Αυτά είναι μερικά μόνο από τα σπάνια αρχαιολογικά ευρήματα που μπορεί κανείς να ανακαλύψει στην πτέρυγα της κυπριακής αρχαιολογίας στο Νέο Μουσείο του Βερολίνου, μια από τις σημαντικότερες συλλογές με κυπριακές αρχαιότητες στον κόσμο, όπως μας εξηγεί βήμα-βήμα, σε μια αυθόρμητη ξενάγηση η υφυπουργός Πολιτισμού της Κυπριακής Δημοκρατίας Βασιλική Κασσιανίδου. Τη συναντήσαμε στο περιθώριο των εμβληματικών εγκαινίων της «Αίθουσας της Κύπρου», η οποία ξανάνοιξε τις θύρες της για πρώτη φορά μετά το 2009 με νέα πνοή.

Αμάλαμα πολιτισμών: Ελλάδα, Αίγυπτος, Εγγύς Ανατολή

Η ίδια, Καθηγήτρια Περιβαλλοντικής Αρχαιολογίας και Αρχαιομετρίας στο

Πανεπιστήμιο Κύπρου με ειδίκευση στην Αρχαιομεταλλουργία, μας ξεναγεί στην έκθεση με τη ματιά αλλά και τον αυθόρμητο ενθουσιασμό της αρχαιολόγου, όχι μόνο μιας πολιτικού που εγκαινιάζει εθιμοτυπικά μια έκθεση. Τον ίδιο ενθουσιασμό προκαλεί όμως και στον απλό επισκέπτη, τον μην ειδικό, αυτή η ξαφνική κατάδυση σε έναν άλλο κόσμο, 2.500 χρόνια πριν, καταμεσής της Μεσογείου, αν και βρισκόμαστε στο Νησί των Μουσείων, στην καρδιά του Βερολίνου.

Όπως εξηγεί η **Βασιλική Κασσιανίδου** μιλώντας στην DW: «Η Κυπριακή Συλλογή στο Νέο Μουσείο Βερολίνου δημιουργήθηκε στα τέλη του 19ου αιώνα, όπως πολλές άλλες συλλογές σε άλλα μεγάλα μουσεία του κόσμου. Έχει σπουδαία αντικείμενα, γλυπτά, κεραμικά, μεταλλικά και είναι σε ένα μουσείο που δέχεται τους περισσότερους επισκέπτες από όλα τα μουσεία της γερμανικής πρωτεύουσας». Ταυτόχρονα «αυτή η έκθεση αποτελεί και αντικείμενο έρευνας αρχαιολόγων από το Πανεπιστήμιο του Χούμπολντ, από άλλα Πανεπιστήμια, από Κύπριους αρχαιολόγους και σύντομα θα έχουμε ακόμη περισσότερες πληροφορίες γι' αυτά τα αντικείμενα σε επιστημονικά άρθρα».

Αιθέρια στοιχεία μιας αρχέγονης Μεσογείου

Πολλά από τα αρχαιολογικά ευρήματα προέρχονται από ανασκαφές του Γερμανού αρχαιολόγου **Μαξ Όνεφαλς Ρίχτερ**, ο οποίος όπως και ο Ερρίκος Σλήμαν, επιδόθηκε σε ανασκαφές στην Κύπρο τον 19ο αιώνα, αναζητώντας τα ίχνη των αρχέγονων πολιτισμών της Μεσογείου. Πολλά από τα ευρήματα της συλλογής μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο μεταφέρθηκαν στη Ρωσία από τον σοβιετικό στρατό.

Για τη Βασιλική Κασσιανίδου το ιδιαίτερο στοιχείο της συλλογής είναι ότι διατρέχει διάφορες εποχές και τεχνοτροπίες, ανασυνθέτοντας τα βασικά στοιχεία του «κυπριακού στυλ», αν μπορεί να χαρακτηριστεί σχηματικά έτσι, το οποίο είναι ουσιαστικά κράμα ελληνικών, αιγυπτιακών στοιχείων με επιρροές από την Εγγύς Ανατολή. Όλα αυτά απαντώνται στην κυπριακή αρχαιολογία συνθέτοντας κάτι νέο και ιδιαίτερο.

Σε αυτό συμφωνεί και ο **Ματίας Βέμχοφ**, Διευθυντής του Μουσείου Προϊστορίας και Πρώιμης Ιστορίας, γνώστης της προϊστορίας της Μεσογείου, ο οποίος επίσης μίλησε στην DW. «Αυτό το νησί, η Κύπρος, είναι εξαιρετικά ενδιαφέρον. Εκεί συναντώνται επιρροές από όλη τη λεκάνη της Μεσογείου. Μπορεί κάποιος να πει ότι η θάλασσα χωρίζει, αλλά εδώ η θάλασσα συνενώνει. Με τα πλοία στην αρχαιότητα γίνονταν ανταλλαγές εμπορευμάτων και πολιτιστικών στοιχείων. Στην Κύπρο βλέπει κανείς επιρροές από την Αίγυπτο, τον Λεβάντε, ακόμη και από την Ασία. Αυτό είναι που συνθέτει τον πολιτισμικό πλούτο του νησιού». Κι όλα αυτά σε

ένα τεράστιο βάθος χρόνου που ξεκινά από την εποχή του Χαλκού και φτάνει μέχρι το Βυζάντιο.

Ακριβώς αυτές τις καταβολές της κυπριακής συλλογής, η οποία χαρακτηρίζεται από στοιχεία «αιθέρια» και μια απaráμιλλη στιλιστικά μεσογειακή «ελαφρότητα» που αναδύει φως, γήινα χρώματα και θάλασσα θέλησε να αναδείξει το Μουσείο με τη νέα αρχιτεκτονική προσέγγιση της «Αίθουσας της Κύπρου», η οποία βρίσκεται κοντά στη Συλλογή της Αιγύπτου αλλά και στην Πτέρυγα με τα εκθέματα της Τροίας.

Εμβληματικά εκθέματα σε μια χρονιά ορόσημο

Για τη Βασιλική Κασσιανίδου όμως δεν είναι μόνο η σημασία της έκθεσης από μουσειακής και αρχαιολογικής άποψης που πρέπει να τονιστεί. «Το άνοιγμα της έκθεσης συμπίπτει με δύο επετείους, η μία είναι τα εικοσάχρονα της ένταξης της Κύπρου στην ΕΕ, ένα ιστορικό γεγονός που άλλαξε την πορεία της Κύπρου, ίσως το πιο σημαντικό στον 21ο αιώνα. Επίσης φέτος συμπληρώνονται 50 χρόνια από την τουρκική εισβολή, μια τραγική επέτειος, που δεν πρέπει να ξεχνούμε. Πάντα προσπαθούμε για μια δίκαιη λύση για την Κύπρο, δεν έχουμε χάσει την ελπίδα ότι ο τόπος μας θα ενωθεί ξανά» αναφέρει στην DW.

Για τον **Ματίας Βέμχοφ**, όπως μας λέει, αυτή η πτέρυγα του μουσείου είναι βαρύνουσας σημασίας και για έναν άλλον λόγο: «Γιατί δείχνει ότι κάθε πολιτισμός ζει από την επαφή και ανταλλαγή με άλλους πολιτισμούς. Αυτό και μόνο αποτελεί ξεκάθαρη τοποθέτηση ενάντια σε κάθε εθνικισμό. Το βλέπουμε και στην Κύπρο με την ιστορία χιλιάδων ετών. Από αρχαιολογική άποψη βλέπει κανείς μια διαρκή κίνηση, διαρκείς οσμώσεις. Αυτές ακριβώς οι σχέσεις μεταξύ πολιτισμών είναι δημιουργικές. Είναι σημαντικό να το κατανοήσουμε και για τον ευρωπαϊκό πολιτισμό μας, ότι έχουμε τύπους στους οποίους βλέπει κανείς αυτόν τον διάλογο μεταξύ διαφορετικών πολιτισμών αλλά και τον επιστημονικό διάλογο μεταξύ αρχαιολόγων. Άρα η έκθεση αυτή είναι πολύ ταιριαστή, ειδικά φέτος, με την Κύπρο να γιορτάζει είκοσι χρόνια στην ΕΕ».

Στην εκδήλωση για την «Αίθουσα της Κύπρου», μεταξύ σημαντικών ιστορικών και αρχαιολόγων που μίλησαν γι' αυτή, παρούσα ήταν και η Γερμανίδα υφυπουργός Πολιτισμού και ΜΜΕ Κλαούντια Ροτ, ενθουσιασμένη με τα εκθέματα αλλά και με την τιμώμενη χώρα. Θέλησε μάλιστα να υπογραμμίσει τη στενή σχέση των δύο χωρών στον τομέα του πολιτισμού, της αρχαιολογίας αλλά και σε δύσκολα ζητήματα όπως οι λεηλατημένες αρχαιότητες, κάτι που έθιξε ιδιαίτερα και η υφυπ. Πολιτισμού της Κυπριακής Δημοκρατίας,

Την «ανάγκη περαιτέρω εμβάθυνσης» της συνεργασίας των δύο χωρών και στον τομέα του πολιτισμού τόνισε και η **Πρέσβης της Κυπριακής Δημοκρατίας στο Βερολίνο Μαρία Παπακυριακού**. «Οι ρίζες της Κύπρου είναι βαθιές» ανέφερε. «Παρά τους πολέμους και τις λεηλασίες η Κύπρος παραμένει φάρος σταθερότητας μεταξύ Ευρώπης και Ασίας» συμπλήρωσε τονίζοντας και τη σημασία των φετινών ιστορικών επετείων. Στα highlight της βραδιάς η μουσική από τη χορωδία ΗΧΟΣ υπό την καλλιτεχνική διεύθυνση του Στέλιου Χατζηκτώρη και της Elenis Era, με παραδοσιακούς ήχους από την Κύπρο, με δωρικότητα και σεβασμό, ένα ταξίδι στην μακραίωνη ιστορία του τόπου «σ' Ανατολή και Δύση». Μέχρι τις 23 Ιουνίου προβάλλονται επίσης στο Νέο Μουσείο ταινίες Κυπρίων δημιουργών.

Πηγή: [Deutsche Welle](#)